

Ikke udemokratisk

STEMMERETT Når redaksjonskomiteen er ferdig, er det delegatene som stemmer, skriver artikkelforfatter Arne Holen. Her stemmes det på Psykologforeningens landsmøte i 2019. Foto: Nora Skjerdingstad

Ingvild Stjernen Tisløv og Jørgen Flor må feie for egen dør. De har ikke forstått særlig mye av hva et demokrati er.

TEKST

Arne Holen

PUBLISERT 3. februar 2020

EMNER Psykologforeningen

Ingvild Stjernen Tisløv og Jørgen Flor hadde 29. november et innlegg i nettutgaven av Psykologtidsskriftet med overskriften «Psykologforeningen har et demokratisk problem». De bruker store ord, men ordene henger ikke sammen. Som en av de som har vært oftest på talerstolen i Sandefjord de siste 20 årene og påpekt mangelfulle prosesser i Norsk psykologforening, dårlig informasjonsflyt og urent trav, føler jeg meg meningsberettiget. Etter min mening har ikke Stjernen Tisløv og Flor forstått særlig mye av hva demokrati er. Flor var heller ikke til stede på landsmøtet i november.

LES OGSÅ

Tilsvar på "Psykologforeningen har et demokratisk problem"

I innlegget refereres det til landsmøtet og at deler av prosessene der var udemokratiske. De mener for eksempel at det var udemokratisk at visepresident Frøyland ble sittende i en av redaksjonskomiteene på landsmøtet, siden han representerer sentralstyret. Hvis jeg forstår forfatterne rett, mener de at det ville blitt en bedre prosess hvis delegatene kunne diskutert saken i fred uten at sentralstyret var representert. Poenget med en redaksjonskomité på landsmøtet er å favne all uenighet og prøve å komme fram til felles vedtak som alle kan være enige i. Hvis man ikke kommer fram til ett felles forslag, er det redaksjonskomiteens oppgave å finne fram til et sett med ulike vedtak som favner all (gjenværende) uenighet, og formulere det slik at møtelederne kan løse landsmøtet gjennom en votering som er oversiktlig og gjennomførbar, uten mer diskusjon i plenum. I slike prosesser er det slik at man kan, vet og vil ulike ting. I tillegg er det en forhandlingsprosess der alle må gi og ta. Det forventes at alle frafaller sine opprinnelige forslag eller opprettholder dem i redaksjonskomiteens arbeid.

«Forfatterne sitter i glasshus når det gjelder å kritisere andre for mangelfullt demokratisk sinnelag»

Tidligere har det vært slik at alle som hadde et forslag til vedtak på en sak på landsmøtet, «automatisk» hadde sikret seg en plass i den aktuelle redaksjonskomiteen. Denne gangen inviterte ordstyrerne åpent for alle til å melde seg. Det var litt uoversiktlig fordi det ikke ble annonsert ordentlig i plenum hvem som kom inn i komiteen, og dette er primært ordstyrerne sitt ansvar. Det er ikke vanlig å referere åpent hvordan prosessen foregår i en redaksjonskomité, dette gjør at alle kan snakke fritt og stole på at man ikke blir referert ut av kontekst.

Mange vil hevde at det er illojalt mot prosessen og dårlig organisasjonsskikk å komme med nye forslag eller opprettholde opprinnelige forslag etter at redaksjonskomiteen er ferdig. Problemet er her at hvis én «hopper av i svingen», hvorfor skal da resten være lojale mot det man kom fram til i redaksjonskomiteen? Hvis alle «hopper av i svingen» er landsmøtet i prinsippet tilbake til square one.

Fordelen med å ha med en eller flere fra sentralstyret i en redaksjonskomité er at medlemmene der vanligvis er godt orientert om saksfeltet, og risikoen for å gjøre noe dumt eller «bomme» blir lavere. Ulempen er selvfølgelig at det kan oppleves som en asymmetrisk prosess, der vanlige delegater kan føle seg som David mot Goliat. Udemokratisk er det ikke. Når redaksjonskomiteen er ferdig, er det delegatene som stemmer. Sentralstyret har ikke stemmerett på landsmøtet.

Bekjennelser fra sovesalen

Avslutningsvis i innlegget skriver forfatterne «... her er vi flere som har sovet i timen». Jeg vet ikke hvem flere enn forfatterne som har sovet i timen, men det virker åpenbart at disse to styremedlemmene ikke er på riktig sted til riktig tid. Oslo lokalavdeling av Norsk psykologforening, der både Stjernen Tisløv og Flor er styremedlemmer, har brutt gjeldende prosedyreregler for valg av landsmøtedelegater. I gjeldende vedtekter for lokalavdelingene står det: «En valgkomité oppnevnt på lokalavdelingens årsmøte, fremmer forslag på delegater til landsmøtet. Valgkomitéens innstilling, samt en oversikt over forslag til delegater innsendt av medlemmene, sendes ut til medlemmene senest to uker før medlemsmøtet hvor valget skal foregå.» Osloavdelingen involverte ikke valgkomiteen, og det ble heller ikke lagt fram en prioritert liste. Det var også anledning til å melde seg som kandidat på selve medlemsmøtet. Fordelen med å gjøre det på denne måten er at «alle som vil», kan delta. Det er bra å ta vare på engasjementet. Ulempen er at det kan bli litt vel mye spontanitet og improvisering. For eksempel kan man få en situasjon der delegater fra én arbeidsplass dominerer, skjev kjønnsbalanse eller andre uønskede uforutsigeligheter. Valgkomiteens oppgave er å sørge for at man får et minimum av kvalitetssikring av kandidatene. I tillegg kan man sette sammen en liste med god representativitet og bredde.

For Osloavdelingen ble det til slutt 12 kandidater til seks plasser. Som sittende styremedlemmer er forfatterne medansvarlige for dette og sitter dermed i glasshus når det gjelder å kritisere andre for mangelfullt demokratisk sinnelag. Forfatterne tar i sitt innlegg til orde for flere eller bedre regler, men har ikke tatt seg møyen med å sette seg inn i eller følge gjeldende regler.

Det er mange andre saksforhold som berøres i forfatternes innlegg, men de kan av plasshensyn ikke omtales nå. Det som synes klart, er at Stjernen Tisløv og Flor trenger å sette seg inn i gjeldende kjøreregler for etablert og begrunnet praksis før de etterlyser endring og anklager andre for å holde på med udemokratiske prosesser og virkemidler.

LES OGSÅ

Tilsvar: Godt nok demokrati?

Vi er takknemlige for at Arne Holen holder temaet om demokrati i Psykologforeningen varmt. Vi ønsker imidlertid å svare på noe av kritikken han fremmer mot oss i nokså krasse ordelag.

Teksten sto på trykk første gang i Tidsskrift for Norsk psykologforening, Vol 57, nummer 2, 2020, side 142-143

TEKST

Arne Holen, spesialist i klinisk nevropsykologi. Holen er medlem i Psykologforeningens testpolitiske utvalg, fondsstyret og valgkomiteen i Akershus lokalavdeling.

